

ונתנה תוקף

מי ישקט ומי יטרף

מי ישלו ומי יתסר

מי יעני ומי יעשיר

מי ישפל ומי ירום

ונתנה תקף קדשת היום כי הוא נורא ואים

ובו תנשא מלכותך ויפון בחסד כסאך

ותשב עליו באמת

ותשובה ותפלה וצדקה

מעבירין את רע הגזרה

אמת כי אתה הוא דין ומוכיח ויודע ועד

וכותב וחותם וסופר ומונה

ותזכר כל הנשפחות ותפתח את ספר הזכרונות

ומאליו יקרא וחותם יד כל אדם בו

כי כשמך כן תהלתך קשה לכעוס ונוח לרצות

כי לא תחפץ במות המת כי אם בשובו מדרך וחיה

ועד יום מותו תחכה לו אם ישוב מיד תקבלו

ובשופר גדול יתקע וקול דממה דקה ישמע

ומלאכים יחפזון וחיל ורעדה יאחזון

ויאמרו הנה יום הדין לפקד על צבא מרום בדין

כי לא יזכו בעיניך בדין

אמת כי אתה הוא יוצרם ויודע יצרם

כי הם בשר ודם

אדם יסודו מעפר וסופו לעפר

בנפשו יביא לחמו משול כחרס הנשבר

כחציר יבש וכציץ נובל כצל עובר וכענן כלה

וכרוח נושבת וכאבק פורח וכחלום יעוף

וכל באי עולם יעברון לפניך כבני מרון

כבקרית רועה עדרו מעביר צאנו תחת שבטו

כן תעביר ותספור ותמנה ותפקד נפש כל חי

ותחתך קצבה לכל בריה ותכתוב את גזר דינם

ואתה הוא מלך אל חי וקיים

בראש השנה יפתבון וביום צום כפור יחתמון

כמה יעברון וכמה יבראון

מי יחיה ומי ימות

מי בקצו ומי לא בקצו

מי במים ומי באש

מי בחרב ומי בחיה

מי ברעב ומי בצמא

מי ברעש ומי במגפה

מי בחניקה ומי בסקילה

מי ינוח ומי ינוע

אין קצבה לשנותיך ואין קץ לאורך ימיך

ואין לשער מרכבות כבודך ואין לפרש עילום שמך

שמך נאה לך ואתה נאה לשמך

ושמנו קראת בשמך

עשה למען שמך וקדש את שמך על מקדישי שמך

בעבור כבוד שמך הנערץ והנקדש

כסוד שיח שרפי קדש המקדישים שמך בקדש

דרי מעלה עם דרי מטה קוראים ומשלים בשלוש קדשה בקדש

1. איוב לז, ז: ז בַּיָּד-כָּל-אָדָם יַחְתּוֹם לְדַעַת כָּל-אִנְשֵׁי מַעֲשָׂהוּ:

רש"י: פרק לז, ז

ביד כל אדם יחתום. כשאדם חוטא לפניו האדם עצמו חותם כתב ידו ביום מותו על עבירות שעבר הכתובות לפניו. לדעת כל אנשי מעשהו. להודיע על מה הוא נידון.

2. שבת נה ע"א דאמר רבי חנינא חותמו של הקב"ה אמת

3. תענית יא ע"א: בשעת פטירתו של אדם לבית עולמו כל מעשיו (נפטריין) לפניו ואומרים לו כך וכך עשית במקום פלוני ביום פלוני והוא אומר (היין) ואומרים לו חתום וחותם שנאמר (איוב לז, ז) ביד כל אדם יחתום ולא עוד אלא שמצדיק עליו את הדין ואומר להם יפה דנתוני לקיים מה שנאמר (תהלים נא, ו) למען תצדק בדברך

4. מלכים א פרק יט פס' יב ויאמר: צא ועמדת בְּהַר לְפָנַי ה' וְהִנֵּה ה' עֹבֵר וְרוּחַ גְּדוּלָּה וְחֶזֶק מְפָרֵק הַרִים וּמְשַׁבֵּר סְלָעִים לְפָנַי ה', וְאַחַר הַרוּחַ - רֵעַשׁ, וְאַחַר הַרְעֵשׁ - אֶשׁ, וְאַחַר הָאֶשׁ - קוֹל דְּמָמָה דְקָה.

5. ספרי במדבר פיסקא נח

כתוב אחד אומר: "ויהי ביום השלישי בהיות הבוקר ויהי קולות וברקים" (שמות יט טז), וכתוב אחד אומר: "קול דממה דקה" (מלכים א יט יב) - כיצד יתקיימו שני כתובים הללו? כשהקב"ה מדבר הכל שותקים, שנאמר: "דמו יִשְׁבִּי אִי סֹחֵר צִידוֹן עֲבֵר יָם מְלֹאֹךְ" (ישעיה כג ב), ואומר: "וידום אהרן" (ויקרא י ג) - דברי רבי יאשיה. ר' יונתן אומר: כתוב אחד אומר "קול גדול ולא יסף" (דברים ה יח) וכתוב אחד אומר: "ואחר האש קול דממה דקה" - כיצד יתקיימו שני כתובים הללו? כשהקב"ה מדבר בקול גדול, מלאכי השרת מדברים בקול נמוך, שנאמר: "על חומותיך הפקדתי שומרים כל היום וכל הלילה תמיד לא יחשו המזכירים את ה' אל דומי לכם ואל תתנו דומי לו עד יכונן ועד ישים את ירושלים תהילה בארץ" (ישעיה סב ו-ז).

6. שמות יט יט ויהי קול השופר הולך וחזק מאד משה ידבר והאלהים יעננו בקול

7. משנה ר"ה פרק א

א ארבעה ראשי שנים הם: באחד בניסן, ראש השנה למלכים ולרגלים. באחד באלול, ראש השנה למעשר בהמה; רבי אלעזר ורבי שמעון אומרים, באחד בתשרי.

ב בארבעה פרקים העולם נידון: בפסח, על התבואה. בעצרת, על פירות האילן. בראש השנה, כל באי עולם עוברין לפניו כבני מרון, שנאמר "היוצר יחד, ליבם; המבין, אל כל מעשיהם" (תהילים לג, טו).

8. ר"ה יח ע"א: "מאי כבני מרון? בבבל תרגומו: כבני אמרנא ריש לקיש אמר: כמעלות בין מרון (ויש גורסין: כמעלות בית חורון).

רב יהודה אמר שמואל: כחיילות של בית דוד".

9. ויקרא כ"ז: לב-לג "וְכָל מַעֲשֵׂר בְּקָר וְצֹאֵן כָּל אֲשֶׁר יַעֲבֹר תַּחַת הַשֶּׁבֶט הָעֲשִׂירִי יִהְיֶה קֹדֶשׁ לַה' לֹא יִבְקַר בֵּין טוֹב לְרָע" (כז: לב-לג)

10. ירושלמי ראש השנה פ"א, נז ע"א "אית תניי תני כולהם נידונים בראש השנה וגזר דינו של כל אחד ואחד מתחתם ביום הכיפורים"

11. בהמשך הגמ': דאמר ר' קרוספא בשם ר' יוחנן: שלש פינקסיות הם אחת של צדיקים גמורין ואחת של רשעים גמורין ואחת של בינוניים זה של צדיקים גמורין כבר נטלו איפופסי של חיים מראש השנה זה של רשעים גמורין כבר נטלו איפופסי שלהן מראש השנה של בינוניים כבר ניתן להן עשרת ימי תשובה שבין ראש השנה ליום הכיפורים אם עשו תשובה נכתבין עם הצדיקים ואם לאו נכתבין עם הרשעים

12. גמרא ראש השנה טז ע"ב

אמר רבי יצחק: ארבעה דברים מקרעין גזר דינו של אדם, אלו הן: צדקה, צעקה, שינוי השם, ושינוי מעשה ... שינוי מעשה - דכתיב: "וירא האלהים את מעשיהם", וכתוב: "וינחם האלהים על הרעה אשר דבר לעשות להם ולא עשה". ויש אומרים: אף שינוי מקום.

13. רמב"ם הלכות תשובה פ"ב ה"ד

מדרכי התשובה להיות השב צועק תמיד לפני השם בבכי ובתחנונים, ועושה צדקה כפי כחו, ומתרחק הרבה מן הדבר שחטא בו ומשנה שמו כלומר אני אחר, ואיני אותו האיש שעשה אותן המעשים, ומשנה מעשיו כולן לטובה ולדרך ישרה, וגולה ממקומו, שגלות מכפרת עון, מפני שגורמת לו להכנע ולהיות עניו ושפל רוח.

14. תלמוד ירושלמי מסכת תענית פרק ב הלכה א

אמר רבי לעזר: שלושה דברים מבטלין את הגזירה קשה ואילו הן: תפילה וצדקה ותשובה. ושלושתן בפסוק אחד: "ויכנעו עמי אשר נקרא שמי עליהם ויתפללו" - זו תפילה, "ויבקשו פני" - זו צדקה, כמה דאת אמר: "אני בצדק אחזה פניך", "וישובו מדרכיהם הרעים" - זו תשובה. אם עשו כן מה כתיב תמן? "ואני אשמע השמים ואסלח לחטאתם וארפא את ארצם" (דברי הימים ב ז יד).

15. ספר מהרי"ל (מנהגים) סדר מוסף של ראש השנה

ותשובה ותפילה וצדקה ודלא כסדר קראי. ואומר ותשובה ותפילה, רוצה לומר ע"י תשובה הקדומה לתפילה וצדקה על דרך נירו לכם ניר (ירמיה ד, ג).

16. פסיקתא רבתי (איש שלום) פרשה מז, תוספתא אחרי מות

ילמדנו רבינו, אי זו גדולה מזו התפילה או התשובה? למדונו רבותינו, רבי יהודה בן רבי חייא אומר: התשובה מבטלת חצי הגזירה והתפילה מבטלת כל הגזירה. ורבי יהושע בן לוי אומר: התפילה מבטלת חצי הגזירה והתשובה מבטלת כל הגזירה.

מי באש לאונרד כהן. תרגום: אורי דותן בוכנר	Who by fire Leonard Cohen
ומי באש, מי במים	And who by fire, who by water,
מי לאור חמה, מי בליל אפלה	Who in the sunshine, who in the night time,
מי בסבל רב, מי סתם כך	Who by high ordeal , who by common trial,
מי ביום פריחה אביבית, מי בגסיסה איטית	Who in your merry merry month of May,
ומה אומר? מי הוא זה, מי המבקש?	Who by very slow decay ,
ומי בנפילה, מי בתרופות הרגעה	And who shall I say is calling?
מי בממלכת האהבה, מי באיבחה מהירה	And who in her lonely slip , who by barbiturate,
מי במפולת שלגים, מי באבקת סמים	Who in these realms of love, who by something blunt ,
מי בתאוות בצע, מי בגלל רעבונו	And who by avalanche , who by powder ,
ומה אומר? מי הוא זה, מי המבקש?	Who for his greed, who for his hunger,
ומי בהשלמה אמיצה, מי בתאוונה	And who shall I say is calling?
מי גלמוד בבדידותו, מי אל מול מראתו	And who by brave assent, who by accident,
מי בפקודת גבירתו, מי בידי שלו	Who in solitude, who in this mirror,
מי אסור בכבלים, מי בכוחות רבים	Who by his lady's command, who by his own hand,
ומה אומר? מי הוא זה, מי המבקש?	Who in mortal chains , who in power,
	And who shall I say is calling?